

První tematizace učení prvouce ve 2. třídě

Miroslav Klusák

§ 1

Otázku po předmětu učení prvouce ve 2. třídě nemohu řešit bez řešení otázky **posloupnosti**. Ve druhém postupném ročníku základní školy se ve vyučování **opět** objevila prvouka s dotací dvou hodin týdně. Pro vyučování v daném ročníku byl v *Učebních osnovách základní školy* z roku 1991 **opět** předepsán "*obsah učiva*". A tak v hledání smyslu "prvouky ve 2. třídě" nemohu tak lehce odhlížet od toho, že je součástí celku, který přesahuje hranice daného ročníku, nemohu odhlížet od toho, že **v čase navazuje** na proběhnuvší výuku v ročníku prvním, tak lehce, jako jsem mohl odhlížet od toho, jak výuka v 1. třídě předjímá a připravuje výuku v ročnících následujících, a jako jsem mohl odhlížet od toho, jak výuka v 1. třídě navazuje na předchozí předškolní učení dětí o tom, že: "Pro život žáků 1. třídy jsou u nás, v naší kultuře, nejdůležitější "věci" -škola, rodina, zdraví, práce a odpočinek a kalendář přírody." -a o tom, "Co všechno tyto věci pro jejich život znamenají."

Stručně shrnuto, považuji samotný fakt návaznosti ve vyučování prvouce ve 2. třídě za **dostatečný důvod** k přemýšlení o **kvalitě návaznosti obsahu učiva**, resp. k prozkoumání této kvality.

§ 2

Pro *obsah učiva* byla v osnovách předepsaná následující posloupnost "*tematických celků*" v jednotlivých ročnících:

Tabulka č.1

	1.třída	2.třída	3.třída
1.	Jsem školák	Člověk mezi lidmi	Orientace v místní krajině
2.	Podzim v přírodě a my	Čas a lidé	Domov, obec
3.	Moje rodina	Chceme být zdraví	Svět kolem nás
4.	Příroda v zimě	Technika, výroba, doprava	Z neživé přírody
5.	Naše zdraví	Příroda kolem nás	Z živé přírody
6.	Jaro		Krajina mého domova
7.	Práce a volný čas		
8.	Léto		

Na první pohled však pro mne kvalita návaznosti zůstává **skrytá**. Nejenže nerozumím tomu, jaké kvality změny ve schopnostech žáků, jaká práce žáků je v této posloupnosti zakódovaná, nýbrž nerozumím ani tomu, **jak spolu souvisí postupně vyčleněné "věci"**.

Např. soustředím-li se při analýze "věcí" na jejich uchopení pomocí **substantiv**, mohu díky "*zdraví - zdraví*" klidně předpokládat **korespondenci** pro témata 1/5 a 2/3, díky "*čas - Čas*" pro 1/7 a 2/2 a i přes poněkud zneklidňující "*Příroda, přírodě - Příroda*" pro 1/2, 1/4 a 2/5. Tedy pro témata 2/2, 2/3 a 2/5 nacházím **objektivní a názorné argumenty** k tomu, abych předpokládal, že ve vyučování budou žáci vedeni k **dopisování** určité části textu naučného výkladu významu těchto "věcí" (nemusí se však nutně jednat o jedno "heslo" -věc možná vystupuje jen jako "součást" či "pozadí" (?) "věci" tematizované). Pro témata 1/1 a 1/4 takové argumenty nemám.

Sice bych se mohl ze zkušenosti s lexikálním významem použitých slov obrátit např. k předpisu posloupnosti *tematických celků* v jednotlivých ročnících v předcházejících osnovách z roku 1976 (Tabulka č.2.) a spekulovat o tom, že zde při přechodu od dvou ke třem letům vyučování prvouce didaktici rozdělili *téma 2/5 Rodina a společnost* na dvě části, z nichž část první 1/3 *Moje rodina* zasadili na místo dřívějšího 1/3 *Domov a jeho okolí* (které přemístili na 3/2 *Domov, obec*) a část druhou předepsali jako 2/1 *Člověk mezi lidmi*. Mohl bych pak ale také uvažovat o tom (sice bez opory o představu rekonstrukce osnov, avšak s odkazem na získanou ztrátu respektu k jejich doslovnému znění), že o *Člověku mezi lidmi* vlastně musí pojednávat i 1/1 *Jsem školák* a politicko-ekonomické 1/7 *Práce a volný čas* (nahrazující dřívější fyziologické 1/7 *Práce a odpočinek*). Konečně bych měl spojit i 1/2, 1/4, 1/6 a 1/8 s 2/5 -neboť se jedná o "kalendář přírody". A pak už mi zbývá jen uvažovat o tom, že "*my*" je v 1/4, 1/6 a 1/8 elipticky přítomné tak, jako "*příroda*" v 1/6 a 1/8, a že i tato témata pojednávají o "*Člověku*".

Tabulka č.2

	1. ročník	2. ročník
1.	Škola a život ve škole	Orientace v prostoru
2.	Podzim	Orientace v čase
3.	Domov a jeho okolí	V přírodě I
4.	Zima	Zdraví a nemoc
5.	Péče o zdraví	Rodina a společnost
6.	Jaro	Technika a výroba
7.	Práce a odpočinek	Bezpečnost silničního provozu
8.	Léto	V přírodě II

Zanechám-li v tomto bodě další postup spekulativních úvah, při kterém bych se musel vyhnout riziku ztráty významu slov z rušení hranic mezi označovanými "věcmi" asi jen tak, že bych *obsah učiva* chápal primárně jako antropologii a nikoli kosmologii (možná v souladu se strukturačí slavné *Encyclopédie*), a při kterém bych mohl dále postoupit už jen k vlastní interpretaci celé látky, mohu se vrátit zpět k textu předpisu. Ze srovnání s předpisem posloupnosti "*témat*" v osnovách následujících dané osnovy v roce 1996 (Tabulka č.3.) pak mohu vyčlenit argumenty, na základě kterých bych měl v protikladu k výše provedené hranice "věci" rozvolňující interpretaci dbát o dokonce přísnější doslovnost v čtení daných osnov, než jaké jsem se držel při spojování témat 1/2 a 1/4 s 2/5 a 1/7 s 2/2. Asi už v daných osnovách je 1/7 něco jiného, jiná "věc" než 2/2, tak, jako v posledních osnovách pro Základní školu je č.11 *Práce a volný čas* něco jiného než č.10 *Lidé a čas*. Na základě této didaktiky provedené reinterpretace *obsahu učiva* z daných osnov v osnovách z roku '96 mám chuť považovat všech 19 *tematických celků* za soubor samostatných "věcí".

Tabulka č.3

		1. ročník	2. ročník	3. ročník
1.	Jsem školák	x		x
2.	Moje rodina	x	x	x
3.	Domov	x	x	x
4.	Naše obec	x	x	x
5.	Krajina kolem nás		x	x
6.	Věci a činnosti kolem nás			x
7.	Příroda	x	x	x
8.	Život v přírodě			x
9.	Člověk		x	x
10.	Lidé a čas	x	x	x
11.	Práce a volný čas	x	x	x
12.	Lidé a technika			x
13.	Člověk mezi lidmi	x	x	x
14.	Člověk a zdraví	x	x	x

/Tabulka je vyplněna dle instrukce v osnovách: "*Rámcově je možné říci, že v 1. ročníku je vhodné čerpat především z témat 1-4, 7, 10, 11, 13, 14, ve 2. ročníku z témat 2-5, 7, 9-11, 13, 14, ve 3. ročníku pak z výše uvedených i ostatních témat.*" (s.6)

Korespondence obsahu učiva v čase asi není v daných osnovách vyjádřena ve znění názvů tematických celků, rozhodně ne tak srozumitelně jako v případě osnov z matematiky, ve kterých mohu snadno najít **rozpínání jednoho "obzoru" či jedné "věci"**, ať už se jedná o "interval čísel 0 až" nebo "*násobení a dělení*": 1. ročník -Čísla 0 až 20, Orientace v prostoru; 2. ročník -Číselný obor 0 až 100, Násobení a dělení přirozených čísel v oboru násobílek do 100, Rýsování úseček a měření jejich délek, Orientace v čase; 3. ročník -Číselný obor 0 - 1 000, Násobení a dělení v oboru násobílek a mimo obor násobílek v číselném oboru do 100, Rovinné obrazce.Obvod (Matematika. Učební osnovy pro 1. až 9. ročník. Vzdělávací program Základní škola. Praha, Fortuna 1996, s. 5-11.)

A uvažovat o existenci kódu, který je méně srozumitelný z takových "frapantních" důvodů jako neschopnost formulace, politické kompromisy či esoterická orientace na straně autorů se mě nechce. **Kvalitu návaznosti v předpisu posloupnosti tematických celků bych tudíž označil za "postup skokem".**

Kvalita veškeré další předepsané návaznosti je vůči základnímu schématu nanejvýš implicitní - a to ať už je zakódovaná v předpisu v rámci konkretizace "obsahu tematických celků", (Jako když se 1/3 *Moje rodina* složená ze "situovanosti soužití dětí a rodičů v bydlišti" - *"Příbuzenské a etické vztahy v rodině. Vztah dětí a rodičů. Rodinné prostředí, život rodiny. Podíl jednotlivých členů rodiny na práci v domácnosti. Zaměstnání rodičů. Vztah k domovu. Orientace v nejbližším okolí bydliště. Nejbližší obchod, pošta, zdravotní středisko. Adresa bydliště."*- objeví jako součást možná jen povahy případu v "sitovanosti chování v řádu mezilidských vztahů" dle 2/1 *Člověk mezi lidmi* - *"Širší okruh příbuzenských vztahů v rodině. Chování dětí k rodičům a k ostatním dospělým a vrstevníkům. Vzájemné mezilidské vztahy. Zásady společenského chování na ulici, v dopravních prostředcích, v kině, v divadle, v koncertní síni, na výstavě a v muzeu; chování na návštěvě."*) nebo v doporučeních v rámci didaktických výkladů osnov (Jako když autoři osnov z roku '96 při výkladu *"Přístupů k obsahu a organizaci výuky"* konstatují, že *"Základním principem členění učiva prvouky je roční cyklus, který v každoročním opakování přináší žákům nové náměty, a žák - člověk, který přírodou v jejích proměnách "prochází", učí se jí rozumět, chránit ji, žít v ní."* -což ve vztahu k následujícím 16 stránkám členění učiva na témata 1-14 zní skutečně jako ryzí esoteričnost.)

§ 3

Pravda, v osnovách, dle kterých byla v základních školách vedena výuka do roku 1996 byl hlavní strukturou pro 1. třídu *roční cyklus*, kterému i dle třídní knihy bylo věnováno minimálně 15 ze 40 vyučovacích týdnů. Pro 2. třídu však osnovy tento cyklus nepředepisovaly a ani dle třídní knihy ve sledované třídě (Tabulka č.4.) nebyl *roční cyklus* tím *základním principem* tematizace "věcí" (kromě čtyř týdnů věnovaných *Jaru* od 11.3. do 19.4.; podzim jen formálně v rámci "kalendáře" a zima a léto vůbec ne; asi se změnou paní učitelky odpadly ve 2. třídě i výročí).

Tabulka č.4

	1. třída 1994/95		2. třída 1995/96
1-2.9.	Orientace v budově, školní řád		
5-9.9.	Školní aktovka	4-8.9.	Žáci seznámí se školním řádem, poučení o bezpečnosti ve třídě a v budově školy
12-16.9.	Bezpečné chování ve třídě a na chodbách	11-15.9.	Vzpomínáme na prázdniny
19-23.9.	Přichází podzim - 1. podzimní den	18-22.9.	Naše rodina
26-30.9.	Počasí na podzim, oblékání, hygiena	25-29.9.	Příbuzenské vztahy
3-7.10.	Práce na zahrádce - konzervace ovoce a zeleniny	2-6.10.	Chování k rodičům, sourozencům, mezi sebou
10-14.10.	Práce na poli - brambory, cukrová řepa	9-13.10.	Pozorování: věci kolem nás dříve a nyní
17-21.10.	Opakování učiva o podzimu	16-20.10.	Podzim, měsíce, datum
24-25.10.	Výstava v Átriu	23-27.10.	Roční doby
31.10-4.11.	-	30-3.11.	Dny v týdnu
7-11.11.	Otec, kde bydlíme, adresa	6-10.11.	Hodiny
14-18.11.	17.listopad, změny ve společnosti	13-17.11.	Části těla Lékárnička Zdraví a nemoc
21-25.11.	Moje rodina, byt, ve kterém žiji	20-24.11.	Adresa Zaměstnání lidí, pošta Opakování-shrnutí
28.11-2.12.	Domácí spotřebiče - úspora práce	27-1.12.	Ovoce Malvice, peckovice
5-9.12.	Mikuláš, čerti, andělé	4-8.12.	Zásady správné výživy
12-16.12.	Čas, hodiny: čtvrt, půl	11-15.12.	Zelenina
19-22.12.	Lidové zvyky o vánocích	14-22.12.	Pozn. epidemiologické prázdniny
26-30.12.	Vánoční prázdniny	25-2.1.	Vánoční prázdniny
2-6.1.	Zima - charakteristika	3-5.1.	Rostliny
9-13.1.	Zimní sporty	8-12.1.	Domácí zvířata
16-20.1.	Zvířata v zimě - krmelec	15-19.1.	Volně žijící zvířata

23-27.1.	Ptáci v zimě - krmítko	22-26.1.	Zvířata v našem okolí. Zvířata v ZOO
30.1.-2.2.	Pololetí - hodnocení	29-1.2.	Divoká zvířata
6-10.2.	Kalendář, den x noc	5-9.2.	Zvířata na louce a u vody
13-17.2.	Kalendář - měsíce - úvod	12-16.2.	Jarní prázdniny
20-24.2.	Osobní hygiena, chřipka	19-23.2.	Jak chodit po ulici a po silnici
27.2.-3.3.	Jarní prázdniny	26-1.3.	Přechod pro chodce Přecházení vozovky
6-10.3.	Lidské tělo	4-8.3.	Dopravní značky
13-17.3.	Rostliny v předjaří - bledule, sněženka, petrklíč	11-15.3.	Shrnutí učiva Zlatá zebra Předjaří
20-24.3.	Jaro - celková charakteristika	18-22.3.	Přišlo jaro
27-31.3.	Domácí zvířata a jejich mláďata	25-29.3.	Změny v přírodě Jarní květiny
3-7.4.	Klíčení semen, domácí zvířata	1-5.4.	Včela
10-12.4.	Velikonoční zvyky	8-12.4.	Naše květiny a ptáci
18-21.4.	Části těla domácích zvířat	15-19.4.	Opakování o jaru
24-28.4.	Domácí uživatelská zvířata - souhrnné opakování	22-26.4.	Ovocné stromy
2-5.5.	Konec 2.sv. války - 50.výročí	29-3.5.	Části stromu
9-12.5.	1. a 8. květen - státní svátky	6-10.5.	Jehličnaté stromy Život v lese
15-19.5.	Denní pořádek žáků	13-17.5.	Listnaté stromy Život na poli
22-26.5.	Pozorování v lese a na louce	20-24.5.	Vycházka -stromy a keře
29.5.-2.6.	Lidé a věci	27-31.5.	Doma chování živočichové Příroda kolem nás
12-16.6.	Kontrolní práce -příprava, oprava	3-7.6.	Na louce, u lesa, u vody Shrnutí
14-23.6.	Volný čas, zábava	10-14.6.	Ochrana přírody
26-30.6.	Bouřka, hrom, blesk, léto.	17-21.6.	Opakování

V třídní knize se však objevuje jistá kvalita návaznosti *obsahu učiva*, kterou jsem slyšel označovat "*postup dokulata*".

Nejedná se o prostý postup opakování, ani o "**postup shrnujícího opakování**", které je soustředěné na latentně od začátku výkladu přítomné redukující zobecnění -v ryzí podobě na samotnou synekdochickou osu zobrazovanou jako pyramida či strom "dělení pojmů"- které se však ani tak "nevyvozuje", jako spíše "rekapituluje". (V posloupnosti ročníků např. *školní řád a poučení o bezpečnosti ve třídě a v budově školy*, kdy se v prvním týdnu 2. třídy opakovaly první tři týdny 1. třídy).

Naopak jde o jakési opakování učiva s nabalováním obsahu -zhruba dle didaktické maximy "od známého k neznámému". Např. *kalendář-nástroj* ze dvou únorových týdnů 1. třídy se objeví ve svých jednotlivých součástech a napojený na "*dříve/nyní*" z jedné strany a "*hodiny*" z druhé v pěti týdnech října a listopadu ve 2. třídě. Nebo *rodina* ze dvou listopadových týdnů 1. třídy se objeví ve třech týdnech září a začátku října 2. třídy. A nebo *zvířata* rozptýlená v šesti týdnech 1. třídy se objeví v bloku pěti týdnů ledna až února 2. třídy. Ve všech těchto případech bych kvalitu návaznosti *obsahu učiva* označil za "**postup rozpínání obzoru/věci**", a to **pročleňováním vnitřní struktury**.

§ 4

V *postupu dokulata* je však obsaženo i cvičení na pomezí cepování či drilu. V lednu 2. třídy absolvovali žáci následující písemku:

Tabulka č. 5

OTÁZKA	OBTÍŽNOST
1. Jaká znáš roční období?	0.
2. Vyjmenuj měsíce zimy:	1.
3. Vyjmenuj měsíce letních prázdnin:	8.
4. Napiš dnešní datum a rok:	2.
5. Jablko je..., švestka je..., angrešt je..., meruňka je..., víno je	9.
6. Vyjmenuj zeleninu, kterou pěstujeme pro kořen..., pro list..., pro dužnaté květenství... a bobule.	10.
7. Ve které části těla máme srdce..., koleno..., rameno..., mozek...?	0.

8. Která domácí zvířata mají tělo kryté srstí?	0.
9. Co pokrývá tělo ptáků?	0.
10. Slepice má nohy..., kachna má na nohou...?	0.
11. Které části má rostlina?	5.
12. Co potřebuje rostlina k životu?	6.
13. Kolik dnů má v letošním roce únor a proč?	4.
14. Napiš svojí celou adresu	3.
15. Dokresli ručičky, aby hodiny ukazovaly: (8.10; 11.40; 12.15; 17.00)	7.

/Obtížnost je spočítána jako pořadí otázek dle počtu bodů nasbíraných všemi 26 žáky ze známek 1-5. Za odpovědi na otázky č. 1, 7, 8, 9 a 10 tedy dostali všichni žáci jedničku./

Za zmínku stojí, že kromě otázky č.5 a 7 jsou všechny ostatní postaveny na zmíněné orientaci učení pročeňováním vnitřní struktury "věcí". A dále, že nejtěžší či nejvíce cizí byla daným dětem v dané písence "botanika" ať už akademická či lidová.

O tato fakta mi však na daném místě ani tak nejde, jako o další kvalitu návaznosti učení v 1. a 2. třídě, a sice, že tak **triviální struktury**, které byly ve své většině poprvé probírané již v první třídě (nikoli však struktury k *rostlinám*, které byly probírány teprve v prosinci a začátkem ledna, a k členění hodin na desítky minut z listopadu), dětem tak houževnatě vzdorují, a to i přes **stupňování tlaku** na žáky formou písemných klasifikovaných testů. Najdou se žáci, kteří na č.2 odpoví "*leden, únor, prosinec*", na č.3 "*červen, červenec, srpen*" či "*jaro, léto*", na č.4 zapíší jiný měsíc nebo den (přesto, že datum je zapsané na tabuli), na č.13 odpoví "30" a nic či "*28 protože je přestupný*"; najdou se žáci, kteří neuvedou některou součást své adresy.

§ 5

I nejobtížnější látku však 5 žáků zvládlo na jedničky a další 4 s jedním "mínusem". Byli ve třídě "nejlepší". Dalším aspektem návaznosti učení v prvouce je jeho funkce měřítka "kvality" žáků ve třídě. Kvalitu návaznosti učiva pak mohou vyjádřit jako jeho tlakem vyvolaný "**postup v diferenciaci třídy**" a "**postup v pořadí ve třídě**".

Od prvního dne ve škole, tj. už při zápisu jsou žáci hodnoceni. V dané škole se *Zápisu* zúčastnilo celkem 74 dětí (ne všechny děti však přišly v den oficiálního termínu; např. pro nemoc). Vzhledem k tomu, že škola počítala s otevřením dvou tříd po 30 žácích, další zájemce k zápisu nepřipustila. Z perspektivy učitelů, tj. dle kvalit dětí, kterým věnovali zvláštní pozornost, je tato skupina dětí vnitřně rozčlenitelná - a tak statisticky kvalifikovatelná:

1. Děti byly zapisovány do archů zvlášť pro chlapce a dívky.

chlapců 35, tj. 47,3%

dívček 39, tj. 52,7%

Ze zápisu se zaznamenávaly údaje ve 3 rubrikách: 1. *sourozenec v ...škole* 2. *hodnocení* 3. *poznámka*.

2. *Sourozenec* mělo na této škole 31 dětí, tj. 41,9%

3. *Hodnocení*: Hodnocení zapisovalo nejméně pět učitelek, přesto jsou některé přívlasky společné. Navíc si myslím, že by je šlo spojit a udělat srovnatelnými dle následujícího schématu:

1. **osobnost** /Obecnější a **osobní** kvalita. Typicky je dítě kvalifikováno přímo adjektivně. Za výjimky v použití jiné gramatické formy k vyjádření kvality - "osobnost - 1. *souhrn vlastností jako vyhraněný, výrazný, osobitý celek charakterizující jedince:...*" SŠJČ III M-O, s.598- považuji u "*Přiměřené znalosti (počítá, zná přírodniny, velká písmena) Při komunikaci velmi nesoustředěný.*" a "*Motorický neklid.*". /

1.1. **osobnost "+"**

-**dívky** -velmi (velice) šikovná, (jinak) šikovná, bystrá, pohotová, živá, průbojná, klidná, velmi milá, moc dobrá, nemá vadu, vše v pořádku;

-**chlapci** -1, mimořádně šikovný po všech stránkách!, velmi šikovný, šikovný, vypadá šikovně, přiměřené znalosti, velice klidný, jistý, po odkladu-zdá se že "dozrál".

1.2. **osobnost "-"**

-**dívky** -nesmělá, stydlivá, nervózní, velmi živá, neklidná;

-**chlapci** -2, méně šikovný v porovnání s předchozími, velmi nesmělý, nesmělý, zpočátku nesmělý, tichý chlapec, velice neposedný, neposedný-po chvíli se uklidnil, při komunikaci velmi nesoustředěný, motorický neklid, (vypadá šikovně)-ale potřeboval by ještě čas, drobný (tichý chlapec), tělesně slabounký a malý, malý postavou, drobný.

2. **dovednost = kvalita činnosti** /Jednotlivější a kvalita **osoby**. Tj. dítě kvalifikováno nepřímou, substantivně, přes kvalifikaci jeho činnosti. Za výjimku z gramatické formy považuji u "*levák*". /

2.1. **dovednost "+"**

-dívky -rozlišuje barvy (zná barvy), pěkně (hezky) zpívá, zpívá i kánon, zpívá v Bambini di Praga, hezky přednáší, vypráví (pěkně), pěkně se vyjadřuje, dobrá slovní zásoba, počítá (umí počítat) do 10, počítá do 20, umí porovnávat čísla, sčítá, zná (umí) (některé) číslice, zná (některá) písmena (písmenka), píše do písanek, učí se (chodí na, umí dost slovíček z, učí se doma) Aj, na Aj. chodí ve školce, pěkně maluje, hraje na piano, dobrá orientace v časových údajích, hezky vyslovuje (výslovnost dobrá);

-chlapci -zná (umí) číslice, počítá, počítá do 10, zná písmena, zná (některá) velká písmena, čte, (pěkně, hezky) vypráví, pěkně recitoval, lehce komunikuje, bezproblémově komunikuje, pěkně zpívá, zpíval, zná barvy, poznával bezpečně barvy, tvary, hezky (krásně a rád) kreslí, kreslil, zná přírodniny (zvířata), znalosti z přírody, chodil na Aj.

2.2. dovednost "-"

-dívky -nezná číslice, nezná písmena (čísllice ani písmena), špatná výslovnost ř (ř,r), chybná výslovnost r, špatná výslovnost sykavek i ř;

-chlapci -nezná (neumí) písmena, vadná (špatná) výslovnost r,ř, (r, l, sykavky), horší výslovnost (hlavně r,ř), vadné ř, mluví potichu, básně popletená, levák.

Tabeloval jsem hodnocení jednotlivých dětí dle kódu "1 kvalifikace = 1 bod". Tj. tabeloval jsem počet bodů, které dítě "vyvolalo" v jednotlivých kategoriích. Ovšem někdo nemá vůbec záznam, někdo zas jen jeden superlativ. Takže 10 dětí je "bez hodnocení", tj. tabulka se týká souboru 64 dětí, tj. 86,5% dětí u zápisu. (Důvodem bylo, že rodiče žádají odklad a dítě vůbec nepřivedli, nemoc dítěte a při pozdější návštěvě už hodnocení nebylo zaznamenáno, dítě po odkladu a u zápisu již bylo v předešlém roce či dítě chodilo již do 1. třídy v zahraničí a rodiče třeba vyjednávali nástup do druhého ročníku.)

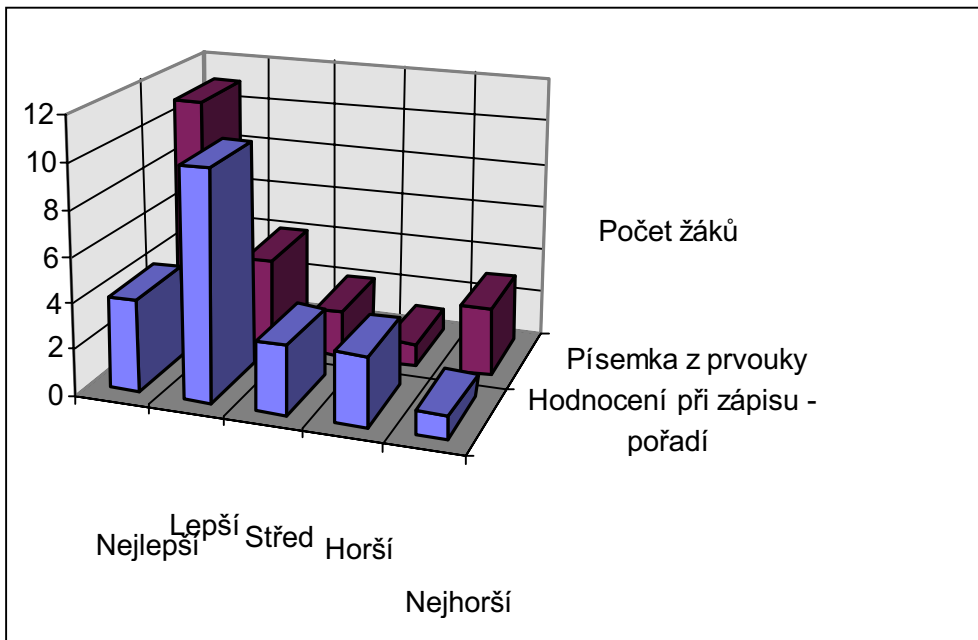
Tabulka č. 6

Rozložení počtů dětí dle "bodů" v jednotlivých kategoriích hodnocení

	OSOBNOST				DOVEDNOST			
	+		-		+		-	
Počet dětí s 0 body	17	26,6%	50	78,1%	10	15,6%	46	71,9%
Počet dětí s 1 bodem	36	56,2%	9	14,1%	12	18,8%	15	23,4%
Počet dětí s 2 body	9	14,1%	2	3,1%	15	23,4%	2	3,1%
Počet dětí s 3 body	2	3,1%	3	4,7%	15	23,4%	1	1,6%
Počet dětí se 4 body	0	0%	0	0%	9	14,1%	0	0%
Počet dětí s 5 body	0	0%	0	0%	3	4,7%	0	0%
Celkem dětí	64	100%	64	100%	64	100%	64	100%
Počet dětí s body	47	73,4%	14	21,9%	54	84,4%	18	28,1%
Průměrný počet bodů	0,94		0,34		2,16		0,34	

Vrátím-li se nyní k výše probírané písence z prvouky mohu ze srovnání rozložení dětí dle pořadí úspěšnosti v celé třídě (Graf č.1.) i z rozložení zisku a ztrát v pořadí ve třídě (Graf č.2.) dokumentovat zmíněný tlak prvouky a jeho působení. Zajímalo by mne **s jakými v našem výzkumu sledovanými kognitivními schopnostmi koreluje větší či menší odolnost žáků vůči tlaku prvouky**. Zajímalo by mne, **jakými strategiemi žáci na tento tlak odpovídají**.

Graf č.1

Graf č.2

